

Bryssel, 4. lokakuuta 2018
(OR. en)

12826/18

Toimielinten väliset asiat:

2016/0131(COD)
2016/0132(COD)
2016/0133(COD)
2016/0222(COD)
2016/0223(COD)
2016/0224(COD)
2016/0225(COD)

ASILE 67
ASIM 118
CSC 285
EURODAC 24
ENFOPOL 489
RELEX 829
CODEC 1602

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078
11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1
11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2
8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630
12112/18 ASILE 59 CSC 253 CODEC 1459
11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073

Asia: Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistus ja uudelleensijoittaminen

a) Dublin-asetus: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (uudelleenlaadittu teksti) (ensimmäinen käsittely)

b) Direktiivi vastaanotto-olosuhteista: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (uudelleenlaadittu teksti) (ensimmäinen käsittely)

c) Asetus aseman määrittelystä: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiselle kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle ja myönnetyn suojelun sisällölle sekä pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta 25 päivänä marraskuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta (ensimmäinen käsittely)

d) Turvapaikkamenettelyasetus: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta (ensimmäinen käsittely)

e) Eurodac-asetus: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten [kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013] tehokkaaksi soveltamiseksi, laittomasti oleskelevan kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön tunnistamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä (uudelleenlaadittu teksti)

f) Asetus EU:n turvapaikkavirastosta: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin turvapaikkavirastosta ja asetuksen (EU) N:o 439/2010 kumoamisesta (ensimmäinen käsittely)

g) Asetus uudelleensijoittamiskehyksestä: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin uudelleensijoittamiskehyksen käyttöönotosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 516/2014 muuttamisesta (ensimmäinen käsittely)

= Tilanneselvitys

I JOHDANTO

1. Komissio antoi 4. toukokuuta ja 13. heinäkuuta 2016 seitsemän säädösehdotusta, joilla on tarkoitus uudistaa Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä. Säädöskokonaisuuteen kuuluivat Dublin-asetuksen ja Eurodac-asetuksen uudelleenlaadintaehdotukset, ehdotus asetukseksi Euroopan unionin turvapaikkavirastosta, ehdotus asetukseksi kansainvälistä suojelua EU:ssa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta, ehdotus aseman määrittelyä koskevaksi asetukseksi, vastaanotto-olosuhteita koskevan direktiivin uudelleenlaadintaehdotus sekä ehdotus asetukseksi unionin uudelleensijoittamiskehityksen käyttöönotosta.
2. Kokouksessaan 28. ja 29. kesäkuuta 2018 Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille puheenjohtajavaltio Bulgarian ja aikaisempien puheenjohtajavaltioiden väsymättömät ponnistelut, mutta painotti, että koko pakettiin on pikaisesti löydettävä ratkaisu, ja kehotti neuvostoa jatkamaan työtään, jotta asian käsittely saataisiin mahdollisimman pian päätökseen. Lokakuun Eurooppa-neuvostolle olisi esitettävä tilanneselvitys. Puheenjohtajavaltio Itävalta jatkoi tältä pohjalta ratkaisemattomien kysymysten käsittelyä, jotta edellä mainittujen ehdotusten käsittely saataisiin mahdollisimman pian päätökseen.

Tämä tilanneselvitys pohjautuu neuvostolle 6. kesäkuuta 2018 esitettyyn edelliseen selvitykseen (asiakirja 9520/18).

II EUROOPAN YHTEISTÄ TURVAPAIIKKAJÄRJESTELMÄÄ KOSKEVIEN EHDOTUSTEN KÄSITTELYN TILANNE

A. DUBLIN-ASETUS

3. Eurooppa-neuvosto totesi kesäkuussa 2018, että Dublin-asetuksesta on päästävä yhteisymmärrykseen sen uudistamiseksi vastuun ja solidaarisuuden välisen tasapainon pohjalta ottaen huomioon etsintä- ja pelastusoperaatioiden jälkeen maihin tuotujen henkilöiden tilanne.

4. Puheenjohtajavaltio Bulgarian ja aikaisempien puheenjohtajavaltioiden työn pohjalta puheenjohtajavaltio Itävalta on jatkanut mahdollisten ratkaisujen etsimistä solidaarisuuden ja vastuun kokonaistasapainon varmistamiseksi. Tätä varten kaikkien jäsenvaltioiden kanssa järjestettiin kesällä kahdenvälisiä tapaamisia, joissa käsiteltiin vaihtoehtoisia ratkaisuja uuden kokonaistilanteen puitteissa, mukaan lukien mahdolliset tavat ottaa huomioon maihin tuodut henkilöt. Näin ollen kahdenvälisissä keskusteluissa selvitettiin, voisiko Eurooppa-neuvoston mainitsema kokonaisvaltainen lähestymistapa sisältää paineen alla oleville jäsenvaltioille tarjottavia solidaarisuuden eri muotoja, joihin jokaisen jäsenvaltion olisi osallistuttava. Puheenjohtajavaltio on tarkastellut kahdenvälisten tapaamisten tuloksia ja tuo ne sisäministerien käsiteltäväksi 12. lokakuuta 2018 pidettävässä OSA-neuvostossa.

B. DIREKTIIVI VASTAANOTTO-OLOSUHTEISTA

5. Coreperin kokouksessa 29. marraskuuta 2017 puheenjohtajavaltio Viro sai laajalti tuetun valtuutuksen aloittaa neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa vastaanotto-olosuhteita koskevan direktiivin uudelleenlaadinnasta. Parlamentin esittelijä ja silloinen puheenjohtajavaltio Bulgaria pääsivät alustavaan yhteisymmärrykseen kahdeksannessa kolmikantakokouksessa 14. kesäkuuta 2018. Alustavan yhteisymmärryksen teksti esiteltiin Coreperin kokouksessa 20. kesäkuuta, mutta se ei saanut valtuuskunnilta tarvittavaa kannatusta. Puheenjohtajavaltio järjesti kaikkien valtuuskuntien kanssa kahdenvälisiä tapaamisia heinäkuussa ja esitti tältä pohjalta ja keskeisten avoimien kysymysten ratkaisemiseksi OSA-neuvosten tarkasteltavaksi mahdollisia muutoksia alustavaan yhteisymmärrykseen. Näissä kokouksissa puheenjohtajavaltio on vedonnut valtuuskuntiin, että alustavaan yhteisymmärrykseen tehtävät muutokset pidettäisiin mahdollisimman pieninä ja keskityttäisiin kaikkein tärkeimpiin kysymyksiin. OSA-neuvokset jatkavat työtä Euroopan parlamentin kanssa saavutettuun alustavaan yhteisymmärrykseen tehtävien kohdennettujen lisämuutosten viimeistelemiseksi. Tämän jälkeen puheenjohtajavaltio aikoo ehdottaa niitä parlamentille. Parlamentti on epävirallisesti ilmoittanut kesäkuun kolmikantakokouksessa saavutetusta alustavasta yhteisymmärryksestä, että se pitäytyy tuolloin sovituissa.

C. ASETUS ASEMAN MÄÄRITTELYSTÄ

6. Neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa aloitettiin syyskuussa 2017. Puheenjohtajavaltio Bulgaria pääsi Euroopan parlamentin kanssa alustavaan yhteisymmärrykseen kahdeksannessa kolmikantakokouksessa 14. kesäkuuta 2018. Alustavan yhteisymmärryksen teksti esiteltiin Coreperin kokouksessa 19. kesäkuuta 2018, mutta se ei saanut valtuuskunnilta tarvittavaa kannatusta. Puheenjohtajavaltio järjesti heinäkuussa kahdenvälisiä tapaamisia niiden jäsenvaltioiden kanssa, joilla oli ongelmia alustavan yhteisymmärryksen osalta. Sen jälkeen teknisellä tasolla on keskusteltu tiettyjä säännöksiä koskevista uusista kohdennetuista kompromissiehdotuksista. Ne esiteltiin Euroopan parlamentille kolmikantakokouksessa 26. syyskuuta. Parlamentti ilmoitti tässä kolmikantakokouksessa puheenjohtajavaltiolle kesäkuun kolmikantakokouksessa saavutetusta alustavasta yhteisymmärryksestä, että se periaatteessa pitäytyy tuolloin sovitussa eikä aio jatkaa neuvotteluja tässä vaiheessa.

D. TURVAPAIKKAMENETTELYASETUS

7. Puheenjohtajavaltio jatkoi turvapaikkamenettelyasetuksen tarkastelua OSA-neuvosten tasolla heinä- ja syyskuussa, jotta voitaisiin vahvistaa neuvoston kanta. Suurinta osaa säännöksistä on vain hieman tarkistettava, mutta vielä on jäljellä myös muutamia avoimia kysymyksiä, joista on vaikeaa päästä sopimukseen: rajamenettely (pakollinen vai vapaaehtoinen) ja lopullisen päätöksen määritelmä. Lisäksi asian käsittely on koordinoitava tähän läheisesti liittyvillä aloilla esimerkiksi palauttamisdirektiivin ja valvottujen keskusten osalta käytävien keskustelujen kanssa. Lokakuun puolivälissä on tarkoitus pitää OSA-neuvosten kokous, jonka jälkeen puheenjohtajavaltion on tarkoitus esittää teksti Coreperille valtuutuksen saamiseksi aloittaa neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa.

E. EURODAC-ASETUS

8. Toimielinten väliset neuvottelut uudelleenlaaditusta Eurodac-asetuksesta aloitettiin syyskuussa 2017 Coreperissa 15. kesäkuuta 2017 hyväksytyn laajennetun valtuutuksen ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnassa 30. toukokuuta 2017 järjestetyn äänestyksen perusteella. Coreper ulotti 14. helmikuuta 2018 Eurodac-asetusta varten annetun neuvoston neuvotteluvalluutuksen koskemaan myös uudelleensijoittamiseen liittyviä seikkoja. Viron puheenjohtajakaudella järjestettiin neljä kolmikantakokousta ja Bulgarian puheenjohtajakaudella kaksi. Puheenjohtajavaltio Bulgarian ja esittelijän onnistui 19. kesäkuuta pidetyssä kolmikantakokouksessa sopia useimmista avoimista kysymyksistä, jotka liittyvät tietojen siirtämiseen kolmansille maille palauttamisia varten ja biometristen tietojen ottamiseen alaikäisiltä. Turvapaikanhakijoita koskevien tietojen säilytysajan keston osalta puheenjohtajavaltio kuitenkin pidättyi ilmaisemasta kantaansa ennen kuin saadaan lisäselvennystä vakaan vastuun keston Dublin-asetuksessa. Kyseisessä kolmikantakokouksessa käytiin myös ensimmäinen keskustelu säännöksistä, jotka koskevat uudelleensijoitettujen henkilöiden tietoja. Esittelijä lupasi harkita neuvoston tässä asiassa omaksumaa lähestymistapaa. Kolmikantakokouksessa sovitun mukaisesti puheenjohtajavaltio Itävalta jatkaa teknisellä tasolla työtä uudelleensijoittamista koskevien Eurodac-asetuksen säännösten parissa. Teknisen tason kokous järjestettiin 7. syyskuuta ja työtä jatkettiin 19. syyskuuta.

F. ASETUS EUROOPAN TURVAPAIKKAVIRASTOSTA

9. Neuvoston hyväksyttyä osittaisen yleisnäkemyksen 20. joulukuuta 2016 puheenjohtajavaltio Malta aloitti neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa tammikuussa 2017. Useiden teknisluonteisten kokousten ja kolmikantakokousten tuloksena puheenjohtajavaltio Malta sai aikaan alustavan yhteisymmärryksen tekstin artiklaosasta 28. kesäkuuta pidetyssä kolmikantakokouksessa. Puheenjohtajavaltio Viro jatkoi työskentelyä teknisellä tasolla yhdenmukaistaakseen johdanto-osan kappaleet ehdotuksen artiklaosan kanssa ja pääsi asiasta sopimukseen Euroopan parlamentin kanssa. Viron puheenjohtajakaudella saatiin myös täyteen turvapaikkavalmiushenkilöiden luettelo, johon on nyt ilmoitettu 500 asiantuntijaa. Coreper pani 6. joulukuuta 2017 merkille alustavan yhteisymmärryksen, joka on saavutettu Euroopan parlamentin kanssa ehdotuksen tekstistä, lukuun ottamatta hakasulkein merkittyjä kohtia, joissa viitataan muihin Euroopan yhteistä turvapaikkajärjestelmää koskeviin ehdotuksiin. Komissio esitti 12. syyskuuta 2018 muutetun ehdotuksen Euroopan turvapaikkavirastoa koskevaksi asetukseksi, joka pohjautuu lainsäätäjien vuonna 2017 saavuttamaan alustavaan yhteisymmärrykseen. Muutettu ehdotus perustuu myös alustavaan yhteisymmärrykseen operatiivisesta ja teknisestä avusta, jonka ansiosta virasto voi toteuttaa kansainvälistä suojelua koskevan menettelyn kokonaisuudessaan tai osia siitä rajoittamatta kuitenkaan kansallisten toimivaltaisten viranomaisten valtuuksia tehdä päätöksiä yksittäisistä hakemuksista. Muutoksilla pyritään myös varmistamaan Euroopan raja- ja merivartioviraston ja tulevan turvapaikkaviraston työn täydentävyys erityisesti muuttoliikkeen hallinnan tukiryhmien lähettämisen osalta. Turvapaikkatyöryhmä tarkasteli Euroopan turvapaikkavirastoa koskevaa muutettua ehdotusta ensimmäistä kertaa Itävallan puheenjohtajakaudella 25. syyskuuta 2018 ja OSA-neuvokset tarkastelivat sitä 8. lokakuuta 2018. Keskusteluja jatketaan OSA-neuvosten tasolla tavoitteena sopia neuvotteluvaltuutuksesta ja aloittaa neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa mahdollisimman pian.

G. ASETUS UUDELLEENSIJOITTAMISESTA

10. Valtuutus Euroopan parlamentin kanssa käytäviä neuvotteluja varten hyväksyttiin 15. marraskuuta 2017. Toimielinten väliset neuvottelut aloitettiin joulukuussa 2017 ja Bulgarian puheenjohtajakaudella vuonna 2018 pidettiin kuusi kolmikantakokousta, joissa edistettiin ehdotuksen useimpien osien käsittelyssä. Puheenjohtajavaltio ja Euroopan parlamentti pääsivät 13. kesäkuuta laajaan poliittiseen yhteisymmärrykseen asetuksen tärkeimmistä osista. Alustavan yhteisymmärryksen teksti esiteltiin Coreperin kokouksessa 20. kesäkuuta 2018, mutta se ei saanut valtuuskunnilta tarvittavaa kannatusta. Tämän jälkeen puheenjohtajavaltio Itävalta järjesti kahdenvälisiä tapaamisia niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka eivät voineet hyväksyä alustavaa yhteisymmärrystä. Näiden keskustelujen pohjalta parlamentille esitettiin uusia kompromissiehdotuksia. Ensimmäisen teknisen tason kolmikantakokouksen jälkeen parlamentti kuitenkin peruutti toisen kokouksen ja ilmoitti epävirallisesti kesäkuun kolmikantakokouksessa saavutetusta alustavasta yhteisymmärryksestä, että tässä vaiheessa se periaatteessa pitäytyy tuolloin sovitussa.